

Силабус (Syllabus)

Назва дисципліни	Право соціальне забезпечення
	Інформація про викладача
Викладач	<p>Яковець Олена Володимирівна, спеціаліст вищої категорії, директорка Фахового коледжу економіки і права ВКІ</p> <p>сайт http://vki.vin.ua/ua/wp-content/uploads/2023/10/%D0%AF%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D1%86%D1%8C-%D0%9E.%D0%92..pdf</p> <p>e-mail: kafprprsp@gmail.com</p>
	Опис навчальної дисципліни
Обсяг	<p>Кредитів - 90 годин / 3 кредити</p> <p>Лекцій - 16 годин</p> <p>Семінарських - 16годин</p> <p>Самостійна робота студентів - 54 годин</p>
Мова викладання	українська
Семестр / форма підсумкової атестації	<i>5 семестр/ залік</i>
Політика академічної доброчесності	https://drive.google.com/file/d/11WWuPPYioYwWi7QIE1Ctc9YqfLNIeVUN/view
Короткий опис курсу	Курс займається вивченням суспільних відносин, які виникають і розвиваються в сфері матеріального забезпечення, вивчає надання соціальних послуг за рахунок спеціально створених фінансових джерел особам, які зазнали соціального ризику.
Мета та завдання курсу	<p>Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів теоретичних знань з правових та організаційних питань соціального забезпечення, а саме: поняття соціального забезпечення, органів, які здійснюють соціальне забезпечення, правовідносин у сфері соціального забезпечення, поняття та умов призначення пенсії за віком та пенсії у зв'язку з інвалідністю, у зв'язку із втратою годувальника, правового забезпечення пенсії за вислугу років, державних соціальних допомог непрацездатним громадянам; вироблення вмінь тлумачити і застосовувати нормативні акти, професійно та грамотно давати оцінку юридичним фактам; формування правосвідомості та правової культури у майбутніх юристів.</p> <p>Завданнями навчальної дисципліни є: • вивчення студентами основних категорій, принципів та інститутів права соціального забезпечення; • визначення напрямів правового регулювання відносин у сфері соціального захисту; • ознайомлення із системою чинного законодавства про соціальне забезпечення та набуття навичок роботи з нормативними актами; • з'ясування підстав та умов виникнення, зміни та припинення соціально-забезпечувальних правовідносин</p>

<p>Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів: Загальні компетентності</p>	<p>ЗК 1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 3 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 4 Здатність спілкуватися першою (рідною) мовою, вміння правильно, логічно, ясно будувати своє усне й писемне мовлення. ЗК 5 Здатність проведення досліджень на відповідному рівні, здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 6 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 7 Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 12 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань). ЗК 15 Визначеність і наполегливість поставлених завдань і взятих обов'язків.</p>
<p>Спеціальні компетентності</p>	<p>СК 2 Сучасні уявлення про джерела права. СК 6 Сучасні уявлення про суб'єкти цивільних правовідносин: дієздатність та правоздатність юридичних осіб. СК 7 Базові знання про зміст, підстави набуття та припинення, захист об'єктів права власності. СК 8 Уміння аналізувати джерела права. СК 9 Уміння орієнтуватися в системі права, визначати та аналізувати структуру та види юридичних норм. СК 10 Уміння визначати юридичну силу та межі чинності нормативно-правових актів. СК 11 Уміння здійснювати юридичне забезпечення укладання правочинів між організаціями, установами та підприємствами. СК 12 Уміння користуватися законодавством у практичній діяльності юриста. СК 13 Уміння застосовувати законодавство про право та соціальний захист і забезпечення в організаціях, установах та підприємствах. СК 14 Здатність здійснювати організаційно-технічне забезпечення кадрової роботи: самостійно розробляти проекти трудових договорів та інші документи у галузі трудових відносин.</p>

<p>Програмні результати навчання</p>	<p>РН 1 Знання та розуміння предметної галузі, професії: основних концепцій, базових категорій, юридичних понять. РН2 Знання основ побудови правової норми, інститутів, підгалузей і галузей права. РН3 Знання методики і техніки правотворчої і нормотворчої діяльності, методів додержання, виконання і використання чинного законодавства. РН7 Знання загальнотеоретичних понять та категорій держави і права, їх взаємозв'язку та взаємодії. РН11 Базові знання про систему органів державної влади та місцевого самоврядування, їх функції та повноваження. РН 26 Здатність спілкуватися із неспеціалістами. РН 27 Здатність реалізації соціальних якостей при спілкуванні з колегами.</p>
---	---

<p>Структура дисципліни</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="3">Назви розділів, тем</th> <th colspan="4">Кількість годин</th> <th rowspan="3">Форми контролю</th> </tr> <tr> <th colspan="4">денна форма</th> </tr> <tr> <th rowspan="2">Усього</th> <th colspan="3">у тому числі</th> </tr> <tr> <th>лек</th> <th>сем</th> <th>сам. роб</th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Розділ 1. Загальна частина</td> <td>14</td> <td>4</td> <td>2</td> <td>8</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Назви розділів, тем	Кількість годин				Форми контролю	денна форма				Усього	у тому числі			лек	сем	сам. роб		Розділ 1. Загальна частина	14	4	2	8	
Назви розділів, тем	Кількість годин				Форми контролю																				
	денна форма																								
	Усього	у тому числі																							
лек		сем	сам. роб																						
Розділ 1. Загальна частина	14	4	2	8																					

Тема 1. Поняття та організаційні форми соціального забезпечення в Україні	6	2	-	4	ВОК, Д
Тема 2. Предмет, методи та система права соціального забезпечення. Принципи та джерела права соціального забезпечення	8	2	2	4	ВОК, Т
Розділ 2. Особлива частина	76	12	14	50	
Тема 3. Страховий стаж	12	2	2	8	ВОК, Д
Тема 4. Види соціального забезпечення	12	2	2	8	ВОК, Т
Тема 5. Пенсії за віком	12	2	2	8	ВОК, Д
Тема 6. Пенсії у зв'язку з інвалідністю та в разі втрати годувальника	14	2	4	8	ВОК, Т
Тема 7. Пенсії за вислугу років і державна соціальна допомога	12	2	2	8	ВОК, ПВЗ
Тема 8. Допомога із тимчасової непрацездатності, сім'ям із дітьми та у зв'язку з похованням	14	2	2	10	ВОК, ККР
Усього годин	90	16	16	58	

Підсумковий контроль – залік.

Політика дисципліни

Форми контролю

- *усне та письмове опитування - О;*
- *ведення опорного конспекту – ВОК;*
- *перевірка виконання завдань – ПВЗ;*
- *тестовий контроль - ТК;*
- *модульна контрольна робота – ККР;*

Список рекомендованих джерел

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР.
2. Закони України:
  - 2.1. «Про внесення змін до деяких законів України щодо пенсійного забезпечення окремих категорій осіб із числа учасників антитерористичної операції» від 18.10.2016 р. № 1683-VIII.
  - 2.2. «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» від 05.10.2000 р. № 2017-III.
  - 2.3. «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» від 21.11.1992 р. № 2811-XII.
  - 2.4. «Про державну службу» від 10.12.2015 р. № 889- VIII.
  - 2.5. «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» від 01.06.2000 р. № 1768-III.

- 2.6. «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю» від 16.11.2000 р. № 2109-III.
  - 2.7. «Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю» від 18.05.2004 р. № 1727-IV.
  - 2.8. «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» від 13.01.2005 р. № 2342-IV.
  - 2.9. «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 р. № 1058-IV.
  - 2.10. «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» від 02.03. 2000 р. № 1533-III.
  - 2.11. «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 23.09.1999 р. № 1105-XIV.
  - 2.12. «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 р. № 2464-VI. ПНД ВК 2 Право соціального забезпечення
  - 2.13. «Про недержавне пенсійне забезпечення» від 09.07.2003 р. № 1057-IV.
  - 2.14. «Про пенсії за особливі заслуги перед Україною» від 01.06.2000 р. № 1767-III.
  - 2.15. «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» від 01.01.1992 р. № 2262-XII.
  - 2.16. «Про пенсійне забезпечення» від 05.11.1991 р. № 1788-XII.
  - 2.17. «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» від 03.10.2017 р. № 2148-VIII.
  - 2.18. «Про підвищення престижності шахтарської праці» від 02.09.2008 р. № 345-VI.
  - 2.19. «Про соціальний захист дітей війни» від 18.11.2004 р. № 2195-IV.
  - 2.20. «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» від 20.12.1991 р. № 2011-XII.
  - 2.21. «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» від 22.10.1993 р. № 3551-XII.
  - 2.22. «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» від 28.02.1991 р. № 796-XII.
3. Постанови Кабінету Міністрів України:
- 3.1. «Деякі питання пенсійного забезпечення громадян» від 26.03.2008 р. № 265.
  - 3.2. «Про виплату одноразової винагороди жінкам, яким присвоєно почесне звання України «Мати-героїня», та одноразової матеріальної допомоги особам, які постраждали від торгівлі людьми» від 28.02. 2011 р. № 268

Базова:

6. Бориченко К. В. Співвідношення права на соціальний захист та права на соціальне забезпечення / К. В. Бориченко //Юридичний науковий електронний журнал. – 2019. – № 1. – С. 101–104. URL: http://www.lsej.org.ua/1_2019/28.pdf
7. Вишновецька С. В. Структура науки права соціального забезпечення / С. В. Вишновецька, А. О. Туз // Право і суспільство. – 2020. – № 1. – С. 201–206.
8. Герасимів Тарас. Право соціального забезпечення як галузь національного права. – 2018. – С. 23–29. URL: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2019/sep/-18359/6.pdf>
9. Дутчак А. В. Соціальне забезпечення громадян: сучасний стан та перспективи розвитку / А. В. Дутчак // Молодий вчений. – 2017. – № 5 – С. 568–572.

10. Мокрицька Н. П. Право соціального забезпечення : Навч. посіб. / Н. П. Мокрицька. – Львів : ЛьвДУВС, 2020. – 536 с.
11. Мокрицька Н. П. Право соціального забезпечення: Навч. посіб. / Н. П. Мокрицька. – Львів : ЛьвДУВС, 2020. – 536 с.
12. Право соціального забезпечення: Навч. посіб. / Г. І. Чанишева, І. В. Лагутіна, К. В. Бориченко, В. С. Тарасенко, Є. В. Краснов, О. С. Щукін, А. О. Гудзь, О. В. Корнілова; за заг. ред. Г. І. Чанишевої. – Одеса, 2022. – 266 с. Режим доступу: <https://doi.org/10.32837/11300.16223>
13. Право соціального забезпечення: Підручник / [О. М. Ярошенко, А. М. Слюсар, І. А. Ветухова та ін.]; за заг.ред. О. М. Ярошенка. – Харків : Право, 2019. – 376 с.
14. Право соціального захисту: Навч.-метод. посіб. / М. І. Боднарук, О. Я. Орловський, А. В. Бурка. – Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. – 184с.
15. Система соціального забезпечення та соціальної підтримки: Навч. посіб. / В. В. Утвенко. – К. : ДП «Вид. дім "Персонал"», 2018. – 248 с. – Бібліогр. – 280 с.
16. Соціальне страхування: підручник / О. П. Кириленко, В. С. Толуб'як, А. А. Сидорчук, В. І. Стоян та ін. – Тернопіль : Економічна думка ТНЕУ, 2016. – 516 с.
17. Сташків Б. І. Право соціального забезпечення: Навч. посіб. Загальна частина / Б. І. Сташків. – Чернігів : ПАТ «ПВК» «Десна», 2016. – 692 с.
18. Утвенко В. В. Система соціального забезпечення та соціальної підтримки: Навч. посіб. / В. В. Утвенко. – К. : ДП «Вид. дім "Персонал"», 2018. – 248 с.

Інтернет-ресурси:

19. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>.
20. Офіційний портал Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>.
21. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.